

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τις μεταφορικές δραστηριότητες και τους χώρους εργασίας επί των μέσων μεταφοράς

(Ειδική οδηγία σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 16 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) ⁽¹⁾

(93/C 294/05)

COM(93) 421 τελικό — SYN 420

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 149 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ την 1η Οκτωβρίου 1993)

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 25 της 28. 1. 1993, σ. 17.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ
της Επιτροπής

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ
μετά από τη γνωμοδότηση του Κοινοβουλίου στις 14 Ιουλίου 1993

Πρόταση οδηγίας σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τις μεταφορικές δραστηριότητες και τους χώρους εργασίας επί των μέσων μεταφοράς

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 118 Α,

την πρόταση της Επιτροπής, που υποβλήθηκε μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Εκτιμώντας:

ότι στο άρθρο 118 Α της συνθήκης προβλέπεται ότι το Συμβούλιο θεσπίζει, με οδηγία, τις ελάχιστες προδιαγραφές για να προωθήσει τη βελτίωση, ιδίως, του χώρου της εργασίας, με στόχο την εξασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών οι οποίοι θα εμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων·

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμά της στον τομέα της ασφάλειας, της υγιεινής και της υγείας στο χώρο εργασίας⁽¹⁾ προβλέπει την έκδοση οδηγίας που αποδίδει να εξασφαλίσει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας·

ότι το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του της 21ης Δεκεμβρίου 1987 σχετικά με την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στο χώρο εργασίας⁽²⁾, σημείωσε την πρόθεση της Επιτροπής να του υποβάλει, σε σύντομο χρονικό διάστημα, τις ελάχιστες προδιαγραφές σχετικά με τη διαρρύθμιση του χώρου εργασίας·

ότι η οδηγία 89/654/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τους χώρους εργασίας⁽³⁾ αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής της τα μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται εκτός της επιχείρησης ή/και των εγκαταστάσεων καθώς και τους χώρους εργασίας εντός των μέσων μεταφοράς, και πρέπει συνεπώς να εξεταστούν ιδιαίτερα·

ότι για τις μεταφορικές δραστηριότητες που εκτελούνται συχνά εκτός των σταθερών εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων και απαιτούν συχνά την παρουσία εργαζομένων επί των μέσων μεταφοράς για μη διακεκομμένες χρονικές περιόδους, πρέπει να προβλεφθούν ειδικά οργανωτικά μέτρα·

ότι η τήρηση των ελαχίστων προδιαγραφών για τη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας επί των μέσων μεταφοράς αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την εξασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι είναι σκόπιμο να ρυθμιστούν οι δραστηριότητες των αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων που δεν επωφελούνται από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, από μια άλλη οδηγία που θα καλύπτει με γενικό τρόπο την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία των αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων σε όλους τους κλάδους επαγγελματικής δραστηριότητας·

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ότι οι δραστηριότητες των αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων που δεν επωφελούνται από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, θα ρυθμίζονται από μια άλλη οδηγία που θα καλύπτει με γενικό τρόπο την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία των αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων σε όλους τους κλάδους επαγγελματικής δραστηριότητας·

ότι οι ώρες εργασίας των ατόμων που ασκούν κάποια δραστηριότητα στον τομέα των μεταφορών, ιδιαίτερα των πληρωμάτων αεροσκαφών, αποτελούν σημαντικό θέμα ασφαλείας με το οποίο θα ασχοληθεί άλλη οδηγία που θα καταρτίσει η Επιτροπή με βάση τα αποτελέσματα των συζητήσεων με τους κοινωνικούς εταίρους στο πλαίσιο των αρμοδίων μεικτών επιτροπών «Μεταφορές»·

(1) ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988, σ. 3.

(2) ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988, σ. 1.

(3) ΕΕ αριθ. L 393 της 30. 12. 1989, σ. 1.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ότι η παρούσα οδηγία είναι ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία⁽¹⁾: ότι, ως εκ τούτου, οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας εφαρμόζονται πλήρως στον τομέα των μεταφορικών δραστηριοτήτων, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και πιο ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία·

ότι τα μέσα μεταφοράς τα οποία αποτελούν ειδικό εξοπλισμό εργασίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους⁽²⁾.

ότι επειδή οι συνθήκες ασφάλειας επί των μέσων μεταφοράς εξαρτώνται κυρίως από τις επιδεξιότητες καθώς και από την κατάσταση της υγείας ορισμένων εργαζομένων, και ότι μια πιθανή αδεξιότητα κατά την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων, έστω και αν είναι μικρής διάρκειας, μπορεί να θέσει άμεσα σε κίνδυνο την ασφάλεια του μέσου μεταφοράς και των επιβατών, πρέπει να προβλεφθεί προληπτική ιατρική παρακολούθηση ικανή να εντοπίσει έγκαιρα πιθανή μείωση των ικανοτήτων αυτών των εργαζομένων·

ότι πρέπει να είναι δυνατή η ανεμπόδιστη εφαρμογή των άλλων κοινοτικών οδηγιών που αφορούν τον τομέα των μέσων μεταφοράς, εφόσον οι οδηγίες αυτές διατηρούν τουλάχιστον το επίπεδο προστασίας που ορίζεται από την παρούσα οδηγία·

ότι η παρούσα οδηγία αποτελεί συγκεκριμένο στοιχείο στα πλαίσια της υλοποίησης της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς·

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ότι, σύμφωνα με την οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989, η παρούσα οδηγία θα ισχύσει με την επιφύλαξη υφιστάμενων ή μελλοντικών εθνικών και κοινοτικών διατάξεων που ευνοούν περισσότερο την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία·

ότι η παρούσα οδηγία δεν αποσκοπεί να αντικαταστήσει τις διεθνείς συμβάσεις για τις μεταφορές, εκτός των περιπτώσεων όπου οι διατάξεις της εξασφαλίζουν υψηλότερο επίπεδο ασφάλειας, αλλά καθορίζει ένα σύνολο ελάχιστων προδιαγραφών που θα εφαρμοσθούν ακόμη και αν κάποιο κράτος μέλος καταγγείλει κάποια διεθνή σύμβαση για τις μεταφορές,

(¹) ΕΕ αριθ. L 183 της 29. 6. 1989, σ. 1.

(²) ΕΕ αριθ. L 393 της 30. 12. 1989, σ. 13.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ότι, βάσει της απόφασης 74/325/ΕΟΚ ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1985, η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας προκειμένου να διατυπώσει σχετικές προτάσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΜΗΜΑ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

*Άρθρο 1***Αντικείμενο**

1. Η παρούσα οδηγία, η οποία αποτελεί τη δωδέκατη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τους χώρους εργασίας επί των μέσων μεταφοράς και για τις μεταφορικές δραστηριότητες όπως ορίζονται στο άρθρο 2.

2. Οι διατάξεις της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ εφαρμόζονται πλήρως στο σύνολο του τομέα τον οποίο αφορά η παράγραφος 1, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και πιο ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία.

3. Οι διατάξεις που περιέχονται στην παρούσα οδηγία δεν θίγουν άλλες ειδικές κοινοτικές διατάξεις, εφόσον οι τελευταίες διατηρούν τουλάχιστον το επίπεδο προστασίας που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Οι διατάξεις που περιέχονται στην παρούσα οδηγία δεν θίγουν άλλες ειδικές κοινοτικές διατάξεις, εφόσον οι τελευταίες διατηρούν τουλάχιστον το επίπεδο προστασίας που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία. Συγκεκριμένα, η οδηγία αυτή δεν εφαρμόζεται στους χώρους εργασίας, στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια, στις εξορυκτικές διομηχανίες ή στα αλιευτικά πλοία, όπου εφαρμόζονται ήδη, αντίστοιχα, οι οδηγίες 89/654/ΕΟΚ, 92/57/ΕΟΚ, 92/91/ΕΟΚ, 92/102/ΕΟΚ και .../ΕΟΚ (αλιευτικά πλοία).

3α. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες, εφόσον αυτές παρέχουν υπηρεσίες μεταφορών στο εσωτερικό της Κοινότητας.

*Άρθρο 2***Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

1. «μεταφορικές δραστηριότητες» όλες οι δραστηριότητες που εκτελούνται επί των μέσων μεταφοράς καθώς και οι δραστηριότητες οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Ι.

(¹) ΕΕ αριθ. L 185 της 9. 7. 1974, σ. 15.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

2. «μέσα μεταφοράς» ο εξοπλισμός εργασίας που προορίζεται για την εκτέλεση κάθε είδους μεταφοράς στον αέρα, στα οδικά δίκτυα, στα σιδηροδρομικά δίκτυα ή επί υδάτινων οδών.
3. «οδηγοί» οι εργαζόμενοι στα όργανα που ρυθμίζουν την κίνηση ενός μεταφορικού μέσου.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΜΗΜΑ II

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

*Άρθρο 3***Διαρρύθμιση των χώρων εργασίας**

1. Οι χώροι εργασίας επί των μέσων μεταφοράς οφείλουν να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που περιέχονται στο παράρτημα II, τμήμα A.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι χώροι εργασίας επί των μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιούνται ήδη κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1, οφείλουν να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα II, τμήμα A, το αργότερο τρία χρόνια μετά την ημερομηνία αυτή.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι χώροι εργασίας επί των μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιούνται ήδη κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1, οφείλουν να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα II, τμήμα A, το αργότερο δύο χρόνια μετά την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 3α

Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέσα ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο εξοπλισμός εργασίας ή το μεταφορικό μέσο είναι κατάλληλο για τη μεταφορική δραστηριότητα που πρόκειται να πραγματοποιηθεί και χρησιμοποιείται για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζεται, ή για τους οποίους έχει προσαρμοσθεί καταλλήλως, μπορεί δε να χρησιμοποιηθεί από τους εργαζόμενους χωρίς να βλάπτει την ασφάλεια ή την υγεία τους. Κατά την επιλογή του κατάλληλου εξοπλισμού εργασίας για κάποιες μεταφορικές δραστηριότητες, ο εργοδότης λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους που υπάρχουν ή/και κάθε επιπλέον κίνδυνο που συνεπάγεται η χρήση του συγκεκριμένου εξοπλισμού εργασίας για την εν λόγω μεταφορική δραστηριότητα.

*Άρθρο 4***Εγκαταστάσεις υγιεινής, ανάπαυσης και διαμονής για τους εργαζόμενους**

1. Ανάλογα με τη διάρκεια της χρονικής περιόδου κατά την οποία είναι υποχρεωμένοι οι εργαζόμενοι να παραμένουν χωρίς διακοπή επί του μέσου μεταφοράς και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της ασκούμενης δραστηριότητας, ο εργοδότης πρέπει να θέσει στη διάθεσή τους, επί του μέσου μεταφοράς, αντίστοιχες εγκαταστάσεις υγιεινής, ανάπαυσης και διαμονής.

1. Ανάλογα με τη διάρκεια της χρονικής περιόδου κατά την οποία είναι υποχρεωμένοι οι εργαζόμενοι να παραμένουν χωρίς διακοπή επί του μέσου μεταφοράς και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της ασκούμενης δραστηριότητας, ο εργοδότης πρέπει να θέσει στη διάθεσή τους, επί του μέσου μεταφοράς, εγκαταστάσεις υγιεινής αποδεκτού επιπέδου καθώς και αντίστοιχες εγκαταστάσεις ανάπαυσης και διαμονής.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

2. Οι εγκαταστάσεις υγιεινής, ανάπαυσης και διαμονής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 οφείλουν να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας που περιέχονται στο παράρτημα II, τμήμα Β.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, οι εγκαταστάσεις υγιεινής, ανάπαυσης και διαμονής επί των μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιούνται ήδη κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1, οφείλουν να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα II, τμήμα Β, το αργότερο τρία χρόνια μετά την ημερομηνία αυτή.

4. Εφόσον η διάρκεια της χρονικής περιόδου κατά την οποία οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να παραμένουν χωρίς διακοπή επί του μέσου μεταφοράς, δεν καθιστά αναγκαία την εφαρμογή της παραγράφου 1, ο εργοδότης πρέπει, εφόσον το απαιτεί η φύση της διαδρομής και της ασκούμενης δραστηριότητας, είτε να θέσει στη διάθεση των εργαζομένων εγκαταστάσεις υγιεινής, ανάπαυσης και διαμονής όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, είτε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν στη διάθεσή τους εγκαταστάσεις τουλάχιστον αντιστοιχού επιπέδου, σε κατάλληλους και εύκολα προσπελάσιμους χώρους.

*Άρθρο 5***Γενικές υποχρεώσεις**

Για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, ο εργοδότης πρέπει να φροντίζει:

- για τη διατήρηση των μεταφορικών μέσων σε ικανοποιητική κατάσταση όσον αφορά την ασφάλεια,
- για την τεχνική συντήρηση των χώρων εργασίας επί των μεταφορικών μέσων και των εγκαταστάσεων και συστημάτων, και ιδίως όσων αναφέρονται στα παραρτήματα II και III και για την αποκατάσταση, το συντομότερο δυνατόν, των ελαττωμάτων που διαπιστώνονται και που ενδέχεται να βλάψουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων,
- για τον τακτικό καθαρισμό των χώρων εργασίας επί των μεταφορικών μέσων και των εγκαταστάσεων και συστημάτων, και ιδίως όσων αναφέρονται στο παράρτημα II μέρος Α σημείο 6 προκειμένου να εξασφαλίζονται ικανοποιητικές συνθήκες υγιεινής,
- για την τακτική συντήρηση και τον έλεγχο της λειτουργίας των εγκαταστάσεων και συστημάτων ασφάλειας, εκτάκτου ανάγκης, χειρισμού και σήμανσης, και ιδίως όσων αναφέρονται στα παραρτήματα II και III, τα οποία έχουν προορισμό την πρόληψη ή την εξάλειψη κινδύνων.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, οι εγκαταστάσεις υγιεινής, ανάπαυσης και διαμονής επί των μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιούνται ήδη κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1, οφείλουν να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα II, τμήμα Β, το αργότερο δύο χρόνια μετά την ημερομηνία αυτή.

4. Εφόσον η διάρκεια της χρονικής περιόδου κατά την οποία οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να παραμένουν χωρίς διακοπή επί του μέσου μεταφοράς, δεν καθιστά αναγκαία την εφαρμογή της παραγράφου 1, ο εργοδότης πρέπει, εφόσον το απαιτεί η φύση της διαδρομής και της ασκούμενης δραστηριότητας, είτε να θέσει στη διάθεση των εργαζομένων εγκαταστάσεις υγιεινής, ανάπαυσης και διαμονής όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, είτε, αφού είναι υποχρεωμένος να τους αναγνωρίζει αυτό το δικαίωμα, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν στη διάθεσή τους εγκαταστάσεις τουλάχιστον αντιστοιχού επιπέδου, σε κατάλληλους και εύκολα προσπελάσιμους χώρους.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

*Άρθρο 6***Οργανωτικά μέτρα**

Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά μέτρα και θέτει στη διάθεση των εργαζομένων τον κατάλληλο εξοπλισμό, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων κατά τις μεταφορικές δραστηριότητες.

Για τον καθορισμό των οργανωτικών μέτρων και την επιλογή του εξοπλισμού που προορίζεται για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά τις μεταφορικές δραστηριότητες, ο εργοδότης λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες και τα ειδικά χαρακτηριστικά της εργασίας, του δρομολογίου και της σχετικής υποδομής, καθώς και τους κινδύνους που παρουσιάζονται κατά την εκτέλεση των μεταφορικών δραστηριοτήτων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

Ο εργοδότης εφαρμόζει κυρίως τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που αναφέρονται στο παράρτημα III.

*Άρθρο 7***Ιατρική παρακολούθηση**

Για την εφαρμογή του άρθρου 14 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, η ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων που είναι επιφορτισμένοι με την εκτέλεση μεταφορικών δραστηριοτήτων οι οποίες ενέχουν κινδύνους που ενδέχεται να εκθέσουν σε άμεσο κίνδυνο την ασφάλεια των ίδιων καθώς και των άλλων εργαζομένων που επιβαίνουν στο μέσο μεταφοράς, πρέπει να πραγματοποιείται:

- πριν από την ανάληψη καθηκόντων,
- στη συνέχεια, σε τακτά χρονικά διαστήματα,
- κάθε φορά που το απαιτούν οι περιστάσεις ή το ζητούν οι εργαζόμενοι.

Για τον καθορισμό των οργανωτικών μέτρων και την επιλογή του εξοπλισμού που προορίζεται για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά τις μεταφορικές δραστηριότητες, ο εργοδότης λαμβάνει κατάλληλα μέτρα ανάλογα με τις συνθήκες και τα ειδικά χαρακτηριστικά της εργασίας, του δρομολογίου και της σχετικής υποδομής, καθώς και τους κινδύνους που παρουσιάζονται κατά την εκτέλεση των μεταφορικών δραστηριοτήτων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

- κάθε φορά που το απαιτούν οι περιστάσεις στο χώρο εργασίας ή το ζητούν οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση

Οι εργαζόμενοι δικαιούνται να ζητήσουν ανεξάρτητη ιατρική γνωμάτευση χωρίς να επιβαρυνθούν τα έξοδα, σε περίπτωση που αμφισβητούν εκείνη που τους δόθηκε. Σε κάθε περίπτωση, οι ιατρικές εξετάσεις και γνωματεύσεις πραγματοποιούνται από ειδικευμένο ιατρικό προσωπικό.

*Άρθρο 8***Πρώτες βοήθειες, κατάσβεση πυρκαγιάς, εκκένωση των χώρων από τους εργαζομένους, σοβαρός και άμεσος κίνδυνος**

1. Κατά την εφαρμογή του άρθρου 8 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ σχετικά με τις μεταφορικές δραστηριότητες, ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει υπόψη ιδίως τον τύπο και το μέγεθος του μέσου μεταφοράς καθώς και τα χαρακτηριστικά του φορτίου και του δρομολογίου.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

2. Η παράγραφος 4 του προαναφερόμενου άρθρου δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου η απομάκρυνση του εργαζομένου από τη θέση εργασίας του θα μπορούσε να οδηγήσει σε αισθητή υποβάθμιση των συνθηκών ασφαλείας όλων των προσώπων που επιβαίνουν στο μεταφορικό μέσο.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν, έπειτα από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, το συγκεκριμένο τρόπο εφαρμογής της παραγράφου 2 και την κατανομή των αρμοδιοτήτων και ευθυνών που απορρέει από αυτόν.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν, έπειτα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, το συγκεκριμένο τρόπο εφαρμογής της παραγράφου 2 και την κατανομή των αρμοδιοτήτων και ευθυνών που απορρέει από αυτόν.

*Άρθρο 9***Πληροφόρηση των εργαζομένων**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι να διαθέτουν τις κατάλληλες πληροφορίες, γραπτώς εφόσον χρειάζεται, σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία κατά την άσκηση των μεταφορικών δραστηριοτήτων.

2. Οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις σχετικές με την ασφάλεια και υγεία ενδείξεις που αφορούν:

- τις κανονικές συνθήκες διεξαγωγής των μεταφορικών δραστηριοτήτων συμπεριλαμβανομένης της φόρτωσης και εκφόρτωσης,
- τις προβλέψιμες καταστάσεις ανωμαλίας και τα ληπτέα στην περίπτωση αυτή μέτρα,
- τα συμπεράσματα που είναι δυνατόν, εφόσον χρειάζεται, να εξαχθούν από την πείρα που αποκτήθηκε κατά την άσκηση των μεταφορικών δραστηριοτήτων.

*Άρθρο 10***Κατάρτιση των εργαζομένων**

Με την επιφύλαξη του άρθρου 12 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι στους οποίους έχουν ανατεθεί οι μεταφορικές δραστηριότητες να λαμβάνουν επαρκή σχετική κατάρτιση, κυρίως για τους κινδύνους που ενέχουν αυτές οι δραστηριότητες, καθώς και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τον περιορισμό της πιθανότητας και της σοβαρότητας των ατυχημάτων και για την ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους. Ανάλογα με το είδος του μεταφορικού μέσου και με τις συνθήκες χρήσης του, η κατάρτιση των εργαζομένων περιλαμβάνει πρακτικές ασκήσεις εκκένωσης και διάσωσης.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

*Άρθρο 11***Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων**

Η διαβούλευση με τους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους και η συμμετοχή αυτών γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, στα πλαίσια των ζητημάτων που καλύπτει η παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της και κυρίως ενόψει της εφαρμογής των άρθρων 4, 6 και 8.

Η διαβούλευση με τους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους και η συμμετοχή αυτών γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, στα πλαίσια των ζητημάτων που καλύπτει η παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της και κυρίως ενόψει της εφαρμογής των άρθρων 3, 4, 6 και 8.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ*Άρθρο 12***Προσαρμογή των παραρτημάτων**

Οι αυστηρά τεχνικές προσαρμογές των παραρτημάτων ΙΙ και ΙΙΙ σε συνάρτηση με:

- την έκδοση οδηγιών σε θέματα τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης, σχετικά με το σχεδιασμό, την παραγωγή ή την κατασκευή μέσω μεταφοράς και τμημάτων χώρων εργασίας ή/και
- την τεχνολογική πρόοδο, την εξέλιξη των διεθνών ρυθμίσεων ή προδιαγραφών και των γνώσεων στον τομέα των μεταφορικών δραστηριοτήτων, θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

*Άρθρο 13***Τελικές διατάξεις**

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία, το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1994 και αμέσως πληροφορούν την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που έχουν ήδη θεσπίσει ή που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ανά πενταετία έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, αναφέροντας τις απόψεις των κοινωνικών εταίρων.

Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στο χώρο εργασίας.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ανά πενταετία έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, αναφέροντας τις απόψεις των οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων.

Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στο χώρο εργασίας.

3α. Η Επιτροπή υποβάλλει σε τακτά χρονικά διαστήματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τις παραγράφους 1 έως 3.

Άρθρο 14

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2

1. Οι δραστηριότητες που έχουν άμεση σχέση με ένα μέσο μεταφοράς και οι οποίες εκτελούνται εκτός του εν λόγω μέσου από εργαζόμενους των οποίων η κανονική θέση εργασίας βρίσκεται επί του μέσου.
2. Οι δραστηριότητες των εργαζομένων που αφορούν την υποδομή ενός εν λειτουργία σιδηροδρομικού δικτύου, εφόσον αυτοί οι εργαζόμενοι είναι εξουσιοδοτημένοι να εισέρχονται στο εσωτερικό του περιορισμένου χώρου ασφαλείας του δικτύου.
3. Οι δραστηριότητες των εργαζομένων στα εξωτερικά τμήματα των αεροσκαφών και μέσα στις ζώνες κυκλοφορίας των αεροδρομίων στο βαθμό που οι δραστηριότητες αυτές έχουν άμεση σχέση με ένα μέσο μεταφοράς.
4. Οι δραστηριότητες των εργαζομένων σε εργασίες διανομής και περισυλλογής που πραγματοποιούνται σε οδικά δίκτυα και περιλαμβάνουν συχνές στάσεις.
4. Οι δραστηριότητες των εργαζομένων που εκτελούν εργασίες διανομής και περισυλλογής.
- 4α. Οι δραστηριότητες των εργαζομένων που απασχολούνται στις μεταφορές επιβατών.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΤΜΗΜΑ Α

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ, ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ**1. ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ**

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που το απαιτούν τα χαρακτηριστικά του μέσου μεταφοράς, του χώρου εργασίας ή της ασκούμενης δραστηριότητας, οι περιστάσεις ή ο κίνδυνος.

2. ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ, ΣΤΕΡΕΟΤΗΤΑ

Οι χώροι εργασίας επί των μέσων μεταφοράς πρέπει να έχουν δομή και στερεότητα ανάλογες με το είδος της χρήσης τους.

2. ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ, ΣΤΕΡΕΟΤΗΤΑ

Οι χώροι εργασίας επί των μέσων μεταφοράς πρέπει να έχουν δομή και στερεότητα κατάλληλες για το είδος της χρήσης τους και την εξασφάλιση της ασφάλειας των εργαζομένων που απασχολούνται σε αυτούς.

3. ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ηλεκτρική εγκατάσταση δεν πρέπει να δημιουργεί κίνδυνο πυρκαγιάς ή έκρηξης· τα άτομα πρέπει να είναι επαρκώς προστατευμένα έναντι των κινδύνων ατυχήματος που μπορεί να προκύψουν από την άμεση ή έμμεση επαφή.

Για την επιλογή της ηλεκτρικής εγκατάστασης και των συστημάτων προστασίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η τάση του ρεύματος, η επίδραση εξωτερικών παραγόντων και η καταλληλότητα των ατόμων που έχουν πρόσβαση σε τμήματα της εγκατάστασης.

Πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργία των εξοπλισμών εκτάκτου ανάγκης, ασφαλείας, χειρισμού και σήμανσης σε περίπτωση βλάβης, πυρκαγιάς ή βύθισης της κύριας πηγής ενέργειας.

4. ΟΔΟΙ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΥ**4.1. Χώροι εργασίας οι οποίοι δύνανται να καταλαμβάνονται κατά τη μετακίνηση****4.1.1. Οδοί και εξόδοι κινδύνου προς μια ζώνη ασφαλείας επί του μέσου μεταφοράς**

Οι χώροι εργασίας οι οποίοι δύνανται να καταλαμβάνονται κατά τη μετακίνηση και κατά τη στάση του μέσου μεταφοράς πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα εκκένωσής τους προς μια ζώνη ασφαλείας επί του μέσου μεταφοράς. Πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός οδών και εξόδων κινδύνου.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Οι οδοί και έξοδοι κινδύνου, όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδιστα ανά πάσα στιγμή.

Οι θύρες κινδύνου, όταν είναι κλειστές, πρέπει να μπορούν να ανοίγονται εύκολα και αμέσως από κάθε άτομο σε περίπτωση ανάγκης.

Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης. Ανάλογα με το είδος του μεταφορικού μέσου και την πολυπλοκότητά του, πρέπει να επισημαίνονται οι οδοί και έξοδοι κινδύνου, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες για τη μεταφορά της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.

Ανάλογα με το μέσο μεταφοράς, μπορεί να υπάρχει παρέκκλιση από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου σε ό,τι αφορά τους θαλάμους χειρισμού.

4.1.2. Θύρες και έξοδοι κινδύνου που προορίζονται για εκκένωση του μέσου μεταφοράς

Τα μέσα μεταφοράς πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται με συνθήκες μεγίστης ασφάλειας. Εφόσον οι κανονικές δίοδοι δεν επιτρέπουν αρκετά γρήγορη εκκένωση του μέσου μεταφοράς, πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός ειδικών εξόδων κινδύνου ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων και των άλλων ατόμων που επιβαίνουν στο μέσο μεταφοράς.

Οι θύρες και οι έξοδοι κινδύνου που έχουν προορισμό την εκκένωση του μέσου μεταφοράς πρέπει να παραμένουν κλειστές ή, εάν χρειάζεται, κλειδωμένες για όσο διάστημα το απαιτεί η ασφάλεια του μέσου μεταφοράς και του ιδίου του χρήστη.

Ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος του μέσου μεταφοράς καθώς και ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων που μπορεί να επιβαίνουν σ' αυτό, πρέπει να υπάρχουν εξοπλισμοί και μέσα διάσωσης και επιβίωσης, επαρκή όσον αφορά την ποιότητα και τον αριθμό, τα οποία να επιτρέπουν:

- το άνοιγμα των εξόδων κινδύνου,
- την ασφαλή και μέσα σε επαρκές χρονικό διάστημα εκκένωση του μέσου μεταφοράς,
- τη διασφάλιση της ασφάλειας και μετά την εκκένωση.

Οι ειδικές έξοδοι κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες μεταφοράς της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης. Ανάλογα με το είδος του μεταφορικού μέσου και την πολυπλοκότητά του, πρέπει να επισημαίνονται κατά τρόπο σαφή και ορατό οι οδοί και έξοδοι κινδύνου, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες για τη μεταφορά της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.

Οι θύρες και οι έξοδοι κινδύνου που έχουν προορισμό την εκκένωση του μέσου μεταφοράς πρέπει να παραμένουν κλειστές ή, εάν χρειάζεται, κλειδωμένες για όσο διάστημα το απαιτεί η ασφάλεια του μέσου μεταφοράς και του ιδίου του χρήστη. Όταν είναι απαραίτητο να ασφαλισθούν οι θύρες αυτές, ο μηχανισμός απαφάλισης πρέπει να είναι απλός και να τίθεται εύκολα σε λειτουργία. Πρέπει να έχουν διανεμηθεί ή να έχουν αναρτηθεί σε περίοπτη θέση εύκολα κατανοητές γραπτές ή εικονογραφημένες οδηγίες και όλο το προσωπικό πρέπει να εκπαιδευθεί στην εκτέλεσή τους.

Οι ειδικές έξοδοι κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται κατά τρόπο σαφή και ορατό, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες μεταφοράς της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

4.2. Χώροι εργασίας που καταλαμβάνονται αποκλειστικά και μόνο κατά τη στάση

Οι χώροι εργασίας που καταλαμβάνονται αποκλειστικά και μόνο κατά τη στάση του μέσου μεταφοράς πρέπει, σε περίπτωση κινδύνου, να μπορούν να εκκενώνονται από τους εργαζόμενους γρήγορα και με συνθήκες πλήρους ασφάλειας. Οι θύρες δεν πρέπει να είναι κλειστές έτσι ώστε να μην μπορεί να τις ανοίξει, εύκολα και αμέσως, κάθε άτομο που θα χρειαστεί τυχόν να τις χρησιμοποιήσει σε περίπτωση ανάγκης.

Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

5. ΠΥΡΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΒΕΣΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

5.1. Ανάλογα με τις διαστάσεις και τη χρήση των μέσων μεταφοράς, τον υπάρχοντα εξοπλισμό, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων ουσιών καθώς και το μέγιστο αριθμό ατόμων που μπορεί να βρίσκονται εκεί, οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς, και, εφόσον χρειάζεται, με πυραυλιχνευτές, εξοπλισμό ελέγχου και συστήματα συναγερμού.

5.2. Ο μη αυτόματος εξοπλισμός κατάσβεσης της πυρκαγιάς πρέπει να είναι ευπρόσιτος και εύχρηστος.

Πρέπει επίσης να επισημαίνεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες μεταφοράς της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.

Η σήμανση αυτή πρέπει να τίθεται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

6. ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκής καθαρός αέρας, λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας που εφαρμόζονται και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να διατηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας.

Πρέπει να υπάρχει σύστημα ελέγχου που να προειδοποιεί σε ενδεχόμενη περίπτωση βλάβης, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο, για την υγεία των εργαζομένων.

Οι εγκαταστάσεις τεχνητού εξαερισμού πρέπει να διατηρούνται σε κατάσταση καλής λειτουργίας.

Πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των εργαζομένων που δεν καπνίζουν, από την ενόχληση και τους κινδύνους για την υγεία που προκαλούνται από τον καπνό, με την πρόβλεψη ξεχωριστών κλειστών χώρων τόσο για τους καπνιστές όσο και για τους μη καπνιστές. Στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τέτοιοι χώροι, το κάπνισμα πρέπει να απαγορεύεται.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

7. ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

7.1. Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά τη διάρκεια της εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

7.2. Τα στοιχεία των μέσων μεταφοράς που ενδέχεται να προκαλέσουν εγκαύματα στους εργαζομένους ή να αποτελέσουν πηγή υπερβολικής εκπομπής θερμότητας πρέπει να απομονώνονται ή/και να καλύπτονται με κατάλληλα μέσα.

8. ΦΥΣΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

8.1. Οι χώροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των διαδρόμων κυκλοφορίας επί των μέσων μεταφοράς, πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν αρκετό φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι με εγκατάσταση που να επιτρέπει επαρκή τεχνητό φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.

8.2. Οι χώροι εργασίας στους οποίους οι εργαζόμενοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνητού φωτισμού, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

8.3. Ο τεχνητός φωτισμός που χρησιμοποιείται, συμπεριλαμβανομένου του φωτισμού του πίνακα οργάνων, δεν πρέπει να θαμπώνει τους οδηγούς ούτε να δημιουργεί σύγχυση όσον αφορά τα σήματα.

9. ΔΑΠΕΔΑ, ΤΟΙΧΩΜΑΤΑ, ΟΡΟΦΕΣ

9.1. Τα δάπεδα των χώρων πρέπει να είναι αντιολισθητικά, εκτός και αν ο ειδικός προορισμός τους αποκλείει κάτι τέτοιο. Τα δάπεδα αυτά δεν πρέπει να παρουσιάζουν εμπόδια εκτός από εκείνα που είναι αναγκαία για την καλή λειτουργία του μεταφορικού μέσου. Πρέπει να είναι ευδιάκριτα κυρίως με χρωματισμό που να δημιουργεί αντίθεση ή/και κατάλληλη σήμανση.

Εάν ένα μέσο μεταφοράς είναι εξοπλισμένο με κυλιόμενα δάπεδα στα οποία χρειάζεται να ανεβαίνουν οι εργαζόμενοι μέσα στο πλαίσιο των εργασιών φόρτωσης, εκφόρτωσης και αποθήκευσης, πρέπει να προβλέπονται ειδικές αντιολισθητικές ζώνες για την κυκλοφορία των εργαζομένων.

9.2. Τα διαφανή ή ημιδιαφανή τοιχώματα και ιδιαίτερα τα εντελώς υαλώδη τοιχώματα, εφόσον βρίσκονται μέσα στους χώρους ή κοντά σε θέσεις εργασίας και σε διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς και να είναι κατασκευασμένα από υλικά ασφαλείας ή να χωρίζονται από τις εν λόγω θέσεις εργασίας και διαδρόμους κυκλοφορίας έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να μην έρχονται σε επαφή με τα τοιχώματα αυτά, ούτε να τραυματίζονται από τυχόν θραύσματά τους.

7.1. Κατά τη διάρκεια της εργασίας, η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να κυμαίνεται εντός παραμέτρων ανταποκρινόμενων στην ασφαλή εκτέλεση των καθηκόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

- 9.3. Τα εξωτερικά τμήματα των μέσων μεταφοράς που δεν είναι επαρκώς αντοχής ώστε να φέρουν το βάρος των εργαζομένων και του εξοπλισμού τους πρέπει να φέρουν σαφή σχετική ένδειξη.
10. ΘΥΡΕΣ
- 10.1. Πρέπει να τοποθετείται επισήμανση, στο ύψος των οφθαλμών, στις διαφανείς θύρες. Η υποχρέωση αυτή δεν εφαρμόζεται εφόσον μια τέτοια επισήμανση θα παρεμπόδιζε την ορατότητα από τη θέση του οδηγού.
- 10.2. Οι θύρες τύπου εκκρεμούς πρέπει να είναι διαφανείς ή να έχουν διαφανή θυρόφυλλα.
- 10.3. Εάν ορισμένες θύρες βρίσκονται σε διαφορετικό ύψος από το επίπεδο πρόσδεσης, πρέπει να υπάρχουν χειρολαβές ή άλλα κατάλληλα συστήματα για τη διευκόλυνση της ανόδου και της καθόδου.
- 10.4. Εφόσον οι διαφανείς ή ημιδιαφανείς επιφάνειες των θυρών δεν είναι κατασκευασμένες από υλικό ασφαλείας και υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού των εργαζομένων από τυχόν θραύσματα, οι παραπάνω επιφάνειες πρέπει να προστατεύονται από κρούσεις.
- 10.5. Οι συρόμενες θύρες πρέπει να διαθέτουν σύστημα ασφαλείας το οποίο να τις εμποδίζει να δγαίνουν από τις τροχιές τους και να πέφτουν.
- 10.6. Οι θύρες που ανοίγουν προς τα πάνω πρέπει να είναι εφοδιασμένες με σύστημα ασφαλείας, το οποίο να τις εμποδίζει να πέφτουν.
- 10.7. Οι μηχανοκίνητες θύρες πρέπει να λειτουργούν χωρίς κίνδυνο ατυχημάτων για τους εργαζόμενους και τα μεταφερόμενα άτομα.
- Πρέπει να είναι εφοδιασμένες με συστήματα επείγουσας ακινητοποίησης, τα οποία να εντοπίζονται εύκολα, να είναι εύκολα προσιτά και να μπορούν επίσης να ανοίγουν με το χέρι, εκτός εάν ανοίγουν αυτόματα σε περίπτωση διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος.
11. ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ — ΖΩΝΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
- 11.1. Οι διάδρομοι κυκλοφορίας επί των μέσων μεταφοράς, στους οποίους περιλαμβάνονται τα κλιμακοστάσια, οι μόνιμες σκάλες και οι αποβάθρες και εξέδρες φόρτωσης, πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε οι πεζοί ή τα οχήματα να μπορούν να τους χρησιμοποιούν εύκολα, με πλήρη ασφάλεια και σύμφωνα με τον προορισμό τους, και χωρίς να διατρέχουν κίνδυνο οι εργαζόμενοι που απασχολούνται κοντά σε αυτούς τους διαδρόμους κυκλοφορίας.
- Οι κινητές σκάλες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να στερεώνονται σταθερά και, εάν είναι απαραίτητο, πρέπει να προβλέπεται κουπαστή και χειρολισθητήρες.
- 11.2. Οι διαστάσεις των διαδρόμων κυκλοφορίας προσώπων ή/και εμπορευμάτων πρέπει να υπολογίζονται βάσει του αναμενόμενου αριθμού χρηστών και του είδους του μέσου μεταφοράς.
- Εφόσον πραγματοποιούνται μεταφορές εξοπλισμού εργασίας στους διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει να προβλέπεται επαρκής χώρος ασφαλείας για τους πεζούς.
- 10.7. Οι μηχανοκίνητες θύρες πρέπει να λειτουργούν κατά τρόπον ώστε να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή τραυματισμών για τους εργαζόμενους και τα μεταφερόμενα άτομα.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Εφόσον μεταφέρονται οχήματα με οχηματαγωγά πλοία, τα οχήματα αυτά πρέπει να είναι τοποθετημένα έτσι ώστε να αφήνουν αρκετό ελεύθερο χώρο ώστε οι εργαζόμενοι να κυκλοφορούν και να εκτελούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ασφάλεια.

- 11.3. Οι οδοί κυκλοφορίας που προορίζονται για οχήματα πρέπει να βρίσκονται σε αρκετή απόσταση από θύρες, διαβάσεις πεζών, διαδρόμους και κλιμακοστάσια.
- 11.4. Εφόσον η χρήση και ο εξοπλισμός των μέσων μεταφοράς το απαιτούν, για την εξασφάλιση της προστασίας των εργαζομένων, πρέπει να τοποθετείται, σε εμφανές σημείο, το σχεδιάγραμμα των διαδρόμων κυκλοφορίας.
- 11.5. Εάν οι χώροι εργασίας περιλαμβάνουν επικίνδυνες ζώνες, που οφείλονται στη φύση της εργασίας, και παρουσιάζουν κίνδυνο πτώσης των εργαζομένων ή κίνδυνο από την πτώση αντικειμένων, οι χώροι αυτοί πρέπει να είναι εφοδιασμένοι, στο μέτρο του δυνατού, με σύστημα που να εμποδίζει την είσοδο των μη εξουσιοδοτημένων εργαζομένων στις ζώνες αυτές.

Πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων που είναι εξουσιοδοτημένοι να εισέρχονται στις επικίνδυνες ζώνες.

Οι ζώνες κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς.

12. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

- 12.1. Πρέπει να υπάρχουν κατάλληλα μέσα πρόσβασης στα μέσα μεταφοράς ανάλογα με τις διαφορές επιπέδων, τον αριθμό των ατόμων και τα χαρακτηριστικά των μεταφερόμενων φορτίων.
- 12.2. Τα μέσα πρόσβασης στα μέσα μεταφοράς πρέπει, ανάλογα με το είδος του μέσου μεταφοράς, είτε να είναι σταθερά προσαρμοσμένα, είτε συνδεδεμένα με αυτά, ώστε να εμποδίζεται η άκαιρη μετακίνησή τους κατά την πρόσβαση, και να διαθέτουν επαρκή προστατευτικά μέσα για την αποφυγή πτώσης των εργαζομένων.

13. ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι θέσεις εργασίας που βρίσκονται επί των μέσων μεταφοράς πρέπει να είναι διαμορφωμένες με τρόπο που να λαμβάνει υπόψη του τις εργονομικές αντιλήψεις· πρέπει να διαθέτουν επαρκή χώρο ο οποίος να επιτρέπει την ελευθερία κινήσεων των εργαζομένων, κυρίως κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Όσον αφορά τις θέσεις οδήγησης, η δεύτερη διάταξη δεν πρέπει να εφαρμόζεται παρά στο μέτρο του δυνατού και σε συνάρτηση με το είδος του μέσου μεταφοράς.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

14. ΥΛΙΚΟ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΣΩΣΗΣ

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με υλικό πρώτων βοηθειών και διάσωσης. Η χωρητικότητά τους θα αποτελεί συνάρτηση του μέγιστου αριθμού των προσώπων που ενδέχεται να επιβαίνουν στο μεταφορικό μέσο, προσαυξημένου με κάποιο συντελεστή ασφαλείας.

Το υλικό πρέπει να φέρει κατάλληλη σήμανση και η πρόσβαση σε αυτό να είναι ευχερής.

15. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι έτσι διαρρυθμισμένοι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι εργαζόμενοι με ειδικές ανάγκες που απασχολούνται σε αυτούς.

16. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ)

Εφόσον οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε θέσεις εργασίας στο ύπαιθρο, αυτές οι θέσεις πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι:

- α) να προστατεύονται από τις ατμοσφαιρικές επιδράσεις και, εάν χρειάζεται, από την πτώση αντικειμένων·
- β) να μην είναι εκτεθειμένοι σε επιβλαβή ηχητικά επίπεδα ούτε σε επιβλαβή εξωτερική επίδραση (π.χ. αέρια, ατμούς, σκόνη)·
- γ) να μπορούν ν' απομακρυνθούν γρήγορα από τη θέση εργασίας τους σε περίπτωση κινδύνου ή να μπορούν να λάβουν γρήγορα βοήθεια·
- δ) να μην κινδυνεύουν να γλιστρήσουν ή να πέσουν·
- ε) να μην τίθενται άμεσα σε κίνδυνο από την κυκλοφορία.

ΤΜΗΜΑ Β

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΑΝΑΠΑΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΕΘΟΥΝ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τα σημεία 2, 3, 4, 5, 6, 7.2, 8, 9, 10, 14, και 15 του τμήματος Α του παρόντος παραρτήματος εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις εγκαταστάσεις υγιεινής, ανάπαυσης και διαμονής στο μέτρο που οι συνθήκες ή ο κίνδυνος το απαιτούν.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

2. ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΠΑΥΣΗΣ

- 2.1. Εφόσον επιβάλλεται, για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, ιδίως λόγω του είδους της ασκούμενης δραστηριότητας ή επειδή το προσωπικό υπερβαίνει έναν ορισμένο αριθμό, οι εργαζόμενοι πρέπει να μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους ένα χώρο ή κατάλληλες θέσεις ανάπαυσης όπου η πρόσβαση να είναι ευχερής.
- 2.2. Οι χώροι και οι θέσεις ανάπαυσης πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με τραπέζια και καθίσματα με ράχη.
- 2.3. Στους χώρους και στις θέσεις ανάπαυσης πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.

- 2.2. Οι χώροι και οι θέσεις ανάπαυσης πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με τραπέζια και καθίσματα με ράχη καθώς και με πόσιμο νερό.

- 2.3α. Όπου είναι υποχρεωτικό να τεθούν υποχρεωτικά στη διάθεση των εργαζομένων αίθουσες ή χώροι ανάπαυσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2.1, οι εργαζόμενοι ή οι εκπρόσωποί τους δικαιούνται να τα χρησιμοποιούν για τους σκοπούς που εκτίθενται στο άρθρο 9.

3. ΕΓΚΥΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Οι έγκυοι γυναίκες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κατακλίνονται προς ανάπαυση σε κατάλληλες συνθήκες.

4. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

4.1. Αποδυτήρια και ερμάρια για τα ενδύματα

- 4.1.1. Πρέπει να τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων κατάλληλα αποδυτήρια εφόσον αυτοί πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας και δεν είναι δυνατόν να τους ζητηθεί, για λόγους υγιεινής ή ευπρέπειας, να αλλάζουν σε άλλο χώρο.

Η πρόσβαση στα αποδυτήρια πρέπει να είναι ευχερής και ο χώρος τους να είναι επαρκής.

- 4.1.2. Τα αποδυτήρια πρέπει να διαθέτουν εξοπλισμό ο οποίος να επιτρέπει σε κάθε εργαζόμενο να κλειδώνει τα ενδύματά του κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Εάν οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν (π.χ. επικίνδυνες ουσίες, υγρασία, ρύποι) πρέπει να υπάρχουν ξεχωριστά ερμάρια για τον ιματισμό εργασίας και για την ιδιωτική περιβολή των εργαζομένων.

- 4.1.3. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποδυτήρια ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

4.2. Λουτρά (ντους) αποχωρητήρια και νιπτήρες

4.2.1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι κατά τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν στη διάθεσή τους, σε μικρή απόσταση:

— λουτρά (ντους), εφόσον επιβάλλεται από το είδος των δραστηριοτήτων τους,

— ειδικούς χώρους εφοδιασμένους με επαρκή αριθμό αποχωρητηρίων και νιπτήρων.

4.2.2. Τα λουτρά και οι νιπτήρες πρέπει να διαθέτουν τρεχούμενο νερό (ζεστό, εάν χρειάζεται).

4.2.3. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά λουτρά ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.

Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποχωρητήρια ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.

5. ΧΩΡΟΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

5.1. Η τοποθεσία, η διάρθρωση, η διαρρύθμιση και ο εξοπλισμός των χώρων διαμονής του πληρώματος, των δομηθικών χώρων και των μέσων πρόσδεσης σε αυτούς πρέπει να εξασφαλίζουν κατάλληλη προστασία από τους κινδύνους κυκλοφορίας, από τις ατμοσφαιρικές συνθήκες, από την ενόχληση που προκαλούν οι θόρυβοι και οι κραδασμοί, από τα αέρια και τους ατμούς που εκπέμπουν άλλα τμήματα του μέσου μεταφοράς και που ενδέχεται να διαταράξουν την ανάπαυση των εργαζομένων εκτός των ωρών εργασίας.

Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.

Η προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση και τους κινδύνους για την υγεία που προκαλεί ο καπνός πρέπει να εξασφαλίζεται με την πρόβλεψη ξεχωριστών κλειστών χώρων για καπνιστές και μη καπνιστές.

5.2. Στα μαγειρεία ή/και στις πρόχειρες εγκαταστάσεις παρασκευής φαγητού πρέπει να είναι εύκολη η διατήρηση της καθαριότητας. Αν υπάρχει ανάγκη, πρέπει να προβλέπονται δυνατότητες αποθήκευσης επαρκούς ποσότητας τροφίμων και σε χαμηλή θερμοκρασία.

5.2. Τα μαγειρεία ή/και οι πρόχειρες εγκαταστάσεις παρασκευής φαγητού είναι εγκατεστημένα σε κατάλληλη θέση ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται στο χώρο εργασίας και πρέπει να μπορούν εύκολα να διατηρούνται καθαρά. Αν υπάρχει ανάγκη, πρέπει να προβλέπονται δυνατότητες αποθήκευσης επαρκούς ποσότητας τροφίμων και σε χαμηλή θερμοκρασία.

6. ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η θερμοκρασία των χώρων και εγκαταστάσεων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής, των χώρων που προορίζονται για το προσωπικό επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής και των εστιατορίων πρέπει να ανταποκρίνεται στην ειδική χρήση αυτών των χώρων και εγκαταστάσεων.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ***ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 6****1. ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ**

Οι διατάξεις που προβλέπονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που το απαιτούν τα χαρακτηριστικά του μέσου μεταφοράς, οι ασκούμενες δραστηριότητες, οι περιστάσεις ή ο κίνδυνος.

2. ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2.1. Ο εργοδότης πρέπει να προβλέπει τον προγραμματισμό του προς εκτέλεση δρομολογίου καθώς και τη χρονική του εξέλιξη λαμβάνοντας υπόψη το φορτίο, τις μετεωρολογικές συνθήκες, και εκτιμώντας τις συνθήκες κυκλοφορίας και τους κινδύνους που ενέχονται στα διάφορα πιθανά δρομολόγια. Σε ενδεχόμενη περίπτωση, πρέπει να υποδεικνύονται στον οδηγό ένα ή περισσότερα εναλλακτικά δρομολόγια.

Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε ο οδηγός να μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις τροποποιήσεις των βασικών συνθηκών που μπορούν να συμβούν κατά τη διαδρομή.

2.2. Ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος, αφενός, να προγραμματίζει τη δραστηριότητα του εργαζομένου έτσι ώστε ο καθημερινός χρόνος εργασίας να διακόπτεται από διαλείμματα, επαρκή σε αριθμό και σε χρονική διάρκεια, με στόχο να προστατεύεται η υγεία των εργαζομένων και να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες υγιεινής αυτών των εργαζομένων.

2.2. Δεδομένου του ότι οι ώρες εργασίας αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την ασφάλεια στις μεταφορές, ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να προγραμματίζει τη δραστηριότητα του εργαζομένου έτσι ώστε ο καθημερινός χρόνος εργασίας να οργάνωνεται κατάλληλα και να διακόπτεται από διαλείμματα, επαρκή σε αριθμό και σε χρονική διάρκεια, με στόχο να προστατεύεται η υγεία και να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες υγιεινής των εργαζομένων. Οι εργοδότες πρέπει να επανεξετάζουν τακτικά τις ώρες εργασίας και τις περιόδους ανάπαυσης, προκειμένου να βελτιώνεται προοδευτικά η ασφάλεια και να διατηρούνται παράλληλα οι ήδη πραγματοποιηθείσες βελτιώσεις στον τομέα αυτό.

2.3. Στην περίπτωση των συνδυασμένων μεταφορών, ο εργοδότης φροντίζει, εφόσον είναι απαραίτητο σε συνεννόηση με τον άλλο εργοδότη, ώστε οι εργαζόμενοι που συνοδεύουν τα μέσα μεταφοράς επί ενός άλλου μέσου μεταφοράς να επωφελοούνται επίσης από τις διατάξεις των παραγράφων 1 ή 2 του άρθρου 4 της παρούσας οδηγίας.

2.4. Ο εργοδότης λαμβάνει μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι οι οποίοι εναλλάσσονται σε μια θέση εργασίας που δρίσκεται επί ενός μέσου μεταφοράς, να μπορούν να επισημαίνουν αποτελεσματικά κατά την αλλαγή της δάρδιας τις ανωμαλίες που έχουν διαπιστώσει.

2.5. Ο καθορισμός των μέτρων που πρέπει να ληφθούν και των μεθόδων που πρέπει να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση των σοβαρών καταστάσεων που ενδέχεται να προκύψουν κατά τις μεταφορικές δραστηριότητες, πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τα μέσα εκκένωσης και τον αναγκαίο εξοπλισμό προστασίας και διάσωσης καθώς και τον αριθμό των εργαζομένων και άλλων ενδιαφερομένων.

2.6. Ο εργοδότης μεριμνά ώστε η εκτέλεση των εργασιών φόρτωσης και εκφόρτωσης να εποπτεύεται από ένα αρμόδιο άτομο το οποίο να γνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν τη σταθερότητα του μέσου μεταφοράς σε όλες τις συνθήκες φόρτωσης, εκφόρτωσης και μεταφοράς. Το εν λόγω άτομο μπορεί να συμμετέχει ενεργά στην εκτέλεση των εργασιών αυτών.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

- 2.7. Ανάλογα με το μέσο μεταφοράς, τη διαδρομή, τα χαρακτηριστικά του φορτίου και τις μετεωρολογικές συνθήκες, πρέπει να ελέγχονται κατά τη διαδρομή η κατάσταση του φορτίου και του μέσου μεταφοράς. Κατά συνέπεια, όταν δεν είναι δυνατή η εξασφάλιση επαρκούς επιπέδου ασφάλειας, η μεταφορική δραστηριότητα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα και, σε ενδεχόμενη περίπτωση, να διακόπτεται ή να αναβάλλεται.
- 2.8. Πρέπει να προβλέπονται συστήματα που να αποτρέπουν τις άκαιρες μετακινήσεις των εξαρτημάτων και υλικών που χρησιμοποιούνται κατά τη μεταφορά, έτσι ώστε τα εξαρτήματα και υλικά αυτά να μη συνιστούν κίνδυνο για τους εργαζομένους.
- 2.9. Οποιαδήποτε πιθανή πηγή ανάφλεξης θα πρέπει να απομακρύνεται από τις ζώνες που παρουσιάζουν κίνδυνο πυρκαγιάς ή έκρηξης. Στις ζώνες αυτές θα πρέπει να υπάρχει σαφής και διαρκής σχετική επισήμανση και να απαγορεύεται το κάπνισμα.
- 2.10. Θα πρέπει να υπάρχουν συσκευές μέτρησης ή/και εξοπλισμός προειδοποίησης εφόσον το απαιτεί η ασφάλεια των εργαζομένων και των άλλων ενδιαφερομένων ατόμων.
- 2.11. Κατά την επισκευή ενός μέσου μεταφοράς το οποίο έχει υποστεί βλάβη, θα πρέπει να λαμβάνονται για τους εργαζομένους τα κατάλληλα μέτρα προστασίας, μεταξύ των οποίων η κατάλληλη σήμανση.

3. ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

3.1. Μεταφορές επί υδατινών οδών

- 3.1.1. Ο εργοδότης πρέπει να μεριμνά ώστε τα σκάφη να είναι επανδρωμένα με επαρκές και κατάλληλο πλήρωμα ανάλογα με το είδος τους, το φορτίο τους καθώς και ανάλογα με τη ζώνη πλεύσεως και τη διάρκεια της διαδρομής. Το πλήρωμα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί σωστά τα μέσα διάσωσης και εκκένωσης.
- 3.1.2. Πριν από την αναχώρηση πρέπει να εξακριβώνεται αν το σκάφος είναι σε θέση να ταξιδεύσει, αν είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και εξοπλισμένο, αν διαθέτει αρκετές προμήθειες, καύσιμα και επαρκή ποσότητα ανταλλακτικών. Πρέπει να υπάρχει και να λειτουργεί σωστά ο εξοπλισμός έκτακτης ανάγκης, ασφαλείας, χειρισμού και σήμανσης. Τα θαλάσσια σκάφη πρέπει να διαθέτουν επαρκείς ποσότητες πόσιμου νερού ή εγκατάσταση παραγωγής πόσιμου νερού αντίστοιχης ποσότητας. Οι δεξαμενές υγροποιημένου αερίου των οχημάτων που βρίσκονται επί του σκάφους πρέπει να είναι ερμητικά κλεισμένες.
- 3.1.3. Οι ελιγμοί προσόρμησης, ρυμούλκησης και αγκυροδόλησης πρέπει να εκτελούνται χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων. Οι αντίστοιχες διαταγές πρέπει να διαδίδονται με πλήρη ασφάλεια στις θέσεις χειρισμού.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

- 2.7. Ανάλογα με το μέσο μεταφοράς, τη διαδρομή, τα χαρακτηριστικά του φορτίου και τις μετεωρολογικές συνθήκες, πρέπει να ελέγχονται κατά τη διαδρομή η κατάσταση του φορτίου και του μέσου μεταφοράς. Σε περίπτωση που οι υπεύθυνοι διαπιστώσουν κινδύνους για την ασφάλεια, πρέπει η δραστηριότητα των μεταφορών να προσαρμοστεί, ώστε να αποσοδηθούν οι κίνδυνοι αυτοί. Αν παραστεί ανάγκη, η μεταφορική δραστηριότητα πρέπει να διακοπεί ή να ανασταλεί.

- 3.1.2. Πριν από την αναχώρηση πρέπει να εξακριβώνεται αν το σκάφος είναι σε θέση να ταξιδεύσει, αν είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και εξοπλισμένο, αν διαθέτει αρκετές προμήθειες, καύσιμα και επαρκή ποσότητα ανταλλακτικών. Πρέπει να υπάρχει και να λειτουργεί σωστά ο εξοπλισμός έκτακτης ανάγκης, ασφαλείας, χειρισμού και σήμανσης. Τα θαλάσσια σκάφη πρέπει να διαθέτουν επαρκείς ποσότητες πόσιμου νερού ή εγκατάσταση παραγωγής πόσιμου νερού αντίστοιχης ποσότητας. Οι δεξαμενές υγροποιημένου αερίου των οχημάτων που βρίσκονται επί του σκάφους πρέπει να είναι στεγανοποιημένες ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε διαρροή.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

3.1.4. Όταν ο σχηματισμός πάγου στην επιφάνεια των σκαφών τείνει να θέσει σε κίνδυνο την ευστάθειά τους, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την αφαίρεση του πάγου σε συνθήκες ασφάλειας για τους εργαζομένους.

3.1.5. Τα ρυμουλκά σκάφη πρέπει να είναι εξοπλισμένα με άγκιστρο ρυμούλκησης, το οποίο να μπορεί να απαγκιστρώνεται, χωρίς κίνδυνο, από τον θάλαμο πλοήγησης.

3.1.6. Οι πλατφόρμες ώθησης πρέπει να είναι σχεδιασμένες με τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να περνούν άνετα και χωρίς κίνδυνο από το ένα πλοίο στο άλλο, ιδίως από την έναρξη των ελιγμών ζεύξης.

3.2. Εναέριες μεταφορές

3.2.1. Εφόσον ορισμένα μέσα μεταφοράς τα οποία κινούνται στη ζώνη κυκλοφορίας του αεροδρομίου χρειάζεται να διασταυρώνονται στο ίδιο επίπεδο, πρέπει να σχεδιάζεται η κυκλοφορία ανάλογα με το είδος του μέσου μεταφοράς και του φορτίου του και πρέπει να καθορίζονται κανόνες κυκλοφορίας.

3.2.2. Εφόσον ο θάλαμος χειρισμού είναι κατελιημένος κατά τους ελιγμούς ρυμούλκησης, πρέπει να χρησιμοποιείται ένα ασφαλές μέσο επικοινωνίας μεταξύ του θαλάμου χειρισμού και του ελκυστήρα αεροσκαφών, καταφεύγοντας, εάν χρειάζεται, σε ενδιάμεσο πρόσωπο, για την εξασφάλιση της ασφάλειας των χειρισμών. Στην περίπτωση αυτή, το σύστημα επικοινωνίας πρέπει να είναι τέτοιο ώστε το ενδιάμεσο πρόσωπο να προστατεύεται από τους κινδύνους που μπορούν να προκύψουν από τους χειρισμούς. Οι αρμοδιότητες των διαφόρων παρεμβαινόντων πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένες εκ των προτέρων.

3.2.3. Εάν οι διαδρομές περιλαμβάνουν αλλαγές ωριαίας ατράκτου που επηρεάζουν σημαντικά το βιολογικό ρυθμό, ο εργοδότης πρέπει να παρέχει στους εργαζομένους αντισταθμιστικές περιόδους ανάπαυσης.

3.2.3. Εάν οι διαδρομές περιλαμβάνουν αλλαγές ωριαίας ατράκτου που επηρεάζουν σημαντικά το βιολογικό ρυθμό, ο εργοδότης πρέπει να παρέχει στους εργαζομένους αντισταθμιστικές περιόδους ανάπαυσης και να λαμβάνει υπόψη τις προδιαγραφές του σημείου 2.2 του παρόντος παραρτήματος.

3.3. Μεταφορές στα σιδηροδρομικά δίκτυα

3.3.1. Ο εργοδότης μεριμνά ούτως ώστε οι εργαζόμενοι οι οποίοι εκτελούν εργασίες που αφορούν την υποδομή, να προστατεύονται από κινδύνους που προέρχονται από την κυκλοφορία σε σιδηροδρομικές γραμμές και από τους αγωγούς ηλεκτρικού ρεύματος, ενδεχομένως με τη διακοπή της λειτουργίας των εν λόγω τμημάτων του δικτύου.

3.3.2. Ο εργοδότης ο οποίος είναι υπεύθυνος για την υποδομή πρέπει να μεριμνά για τη συντήρηση της υποδομής σε κατάσταση καλής λειτουργίας ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια των εργαζομένων. Επιπλέον πρέπει να μεριμνά ούτως ώστε να προβλέπεται κατάλληλη σήμανση κυκλοφορίας η οποία να διατηρείται σε καλή κατάσταση λειτουργίας με περιοδικά έργα συντήρησης.

3.3.3. Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι οι οποίοι εκτελούν εργασίες επί του σιδηροδρομικού δικτύου να προειδοποιούνται για την προσέγγιση οχημάτων κινουμένων επί των σιδηροδρομικών γραμμών.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Εάν δεν υπάρχουν ζώνες ασφάλειας σε μικρή απόσταση μεταξύ τους, οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να εισχωρούν στο εσωτερικό των σηράγγων και άλλων μικρών χώρων όπου υπάρχουν περιορισμένα περιθώρια ασφαλείας, εφόσον τα τμήματα αυτά του σιδηροδρομικού δικτύου χρησιμοποιούνται.

- 3.3.4. Οι οδηγοί μέσω μεταφοράς που διακινούνται σε σιδηροδρομικά δίκτυα πρέπει να διαθέτουν αξιόπιστο εξοπλισμό επικοινωνίας με τον προϊστάμενο εκμετάλλευσης του δικτύου. Στην περίπτωση που ο οδηγός εργάζεται μόνος επί του μέσου μεταφοράς, πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνεί προφορικά με τους επιβάτες.

3.4. Μεταφορές σε οδικά δίκτυα

- 3.4.1. Ο εργοδότης πρέπει να μεριμνά ώστε τα οχήματα οδικών μεταφορών που μεταφέρουν ταξιδιώτες ή αγαθά, να διαθέτουν επαρκές πλήρωμα ανάλογα με το είδος του οχήματος, το φορτίο, τον τρόπο φόρτωσης ή επιβίβασης καθώς και ανάλογα με τη διάρκεια των προβλεπόμενων σταθμών και της συνολικής διαδρομής που πρέπει να πραγματοποιηθεί.

- 3.4.2. Ο εργοδότης δεν πρέπει να επιτρέπει στους εργαζομένους διαστήματα κατάκλισης ή ύπνου στο εσωτερικό των εν κινήσει οχημάτων παρά μόνον εάν τα οχήματα αυτά είναι εξοπλισμένα με κουκέτες οι οποίες να διαθέτουν επαρκείς διαστάσεις, να είναι ευπρόσιτες από τη θέση οδήγησης και σχεδιασμένες με τρόπο ώστε να διασφαλίζουν παθητική προστασία σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος.

- 3.4.3. Οι εφεδρικοί τροχοί πρέπει να είναι σταθερά προσαρμοσμένοι στα οχήματα. Εφόσον είναι απαραίτητο, πρέπει να προβλέπεται η ύπαρξη ενός συστήματος το οποίο να επιτρέπει την εύκολη τοποθέτηση και αφαίρεση αυτών των τροχών.

- 3.4.4. Κατά την εκτέλεση διανομής και περισυλλογής που περιλαμβάνουν συχνές στάσεις, ο εργοδότης πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να μεριμνά ώστε ο προγραμματισμός του δρομολογίου να γίνεται έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να μη χρειάζεται να διασχίζουν το ρεύμα κυκλοφορίας. Για όσο διάστημα οι εργαζόμενοι στέκονται στις αναβαθμίδες που βρίσκονται στο εξωτερικό τμήμα του οχήματος, η ταχύτητα του οχήματος θα πρέπει να αντιστοιχεί στην ταχύτητα οδοιπορίας. Δεν πρέπει να γίνεται υπέρβαση αυτής της ταχύτητας παρά μόνο εάν οι εργαζόμενοι καθίσουν σε κατάλληλα καθίσματα.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

- 3.4.2. Ο εργοδότης δεν πρέπει να επιτρέπει στους εργαζομένους διαστήματα κατάκλισης ή ύπνου στο εσωτερικό των εν κινήσει οχημάτων παρά μόνον εάν τα οχήματα αυτά είναι εξοπλισμένα με τις κατάλληλες κουκέτες οι οποίες να διαθέτουν επαρκείς διαστάσεις, να είναι ευπρόσιτες από τη θέση οδήγησης και σχεδιασμένες με τρόπο ώστε να διασφαλίζουν παθητική προστασία σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος.

- 3.4.4. Κατά την εκτέλεση διανομής και περισυλλογής που περιλαμβάνουν συχνές στάσεις, ο εργοδότης πρέπει, στο μέτρο του δυνατού ή εφόσον είναι ανάγκη, να μεριμνά ώστε ο προγραμματισμός του δρομολογίου να γίνεται έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να μη χρειάζεται να διασχίζουν το ρεύμα κυκλοφορίας. Για την αξιολόγηση της ανάγκης οργάνωσης του δρομολογίου κατ' αυτόν τον τρόπο, ο εργοδότης βασίζεται στην προβλεπόμενη ένταση της κυκλοφορίας στα διάφορα σημεία του εν λόγω δρομολογίου. Πρέπει να προβλέπονται κατάλληλα καθίσματα, ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να στέκονται οι εργαζόμενοι σε αναβαθμίδες στο εξωτερικό του οχήματος, ενώ το όχημα κινείται.